Сучасність звучання драматичного твору «Мина Мазайло». 11 клас

У цьому творі видатний український драматург двадцятого століття Микола Куліш яскраво зобразив процес українізації, який відбувався у двадцяті роки. І саме завдяки цьому п'єса не втратила своєї гостроти й у наш час.

Чому? Тому, що дійсність того часу і наше буття схожі: в Україні відбувається процес відродження національної культури та мови, національної самосвідомості та української нації взагалі.

Українізація, як і будь-що інше, має і своїх прихильників, і своїх супротивників. Одні допомагають їй, інші стають на перешкоді.

Представників обох таборів можна зустріти навіть в одній родині. Такою є родина Мазайлів.

Сам Мина, його дружина та дочка Рина — це противники українізації. Усі родичі, окрім сина Мини Мокія, дуже бажають змінити своє «плебейське» прізвище Мазайло, яке здається їм «недоброзвучним», на Тюльпанова, Розова, Сіренєва або Алмазова, чи вже на крайній випадок — на Мазєніна.

Для зміни прізвища в них є кілька «дуже вагомих» підстав. По-перше, голові родини ніколи не щастило через це прізвище: у школі його на глум брали, жодна гімназистка не хотіла з ним гуляти, за репетитора не брали, на службу не приймали, од кохання відмовлялися — Мазайло! Жінку свою він вже обдурив: сказав, що прізвище його Мазалов, а не Мазайло.

По-друге, Мина прагне будь-що пробитися до «власть імущих». А щоб досягти цього, переконаний він, треба зректися своєї предківщини, змінити українське прізвище, тобто зректися власного «я».

А по-третє, у той час дуже багато хто змінював своє прізвище. Це була, так би мовити, мода. Тож Мина не хотів відставати. Крім цього, можна було б вихвалятися новим прізвищем перед сусідами.

На думку Мини, після зміни прізвища для нього почалося б нове життя. Він уважає, що перед ним одразу одчиняться всі двері, думає, що зі зміною прізвища він змінить також і ставлення оточуючих до себе; його будуть шанувати, усі будуть уважати за честь бути з ним знайомими, а особливо — приймати у своєму домі.

Нарешті його мрія збулась: він став Миною Мазєніним.

Але Мазайлу-Мазєніну не вдалося здійснити все, чого він так прагнув: за систематичний і зловмисний опір українізації його звільнено з посади. Отже, головне в людині — це її вчинки, її душа, а не зовнішність, прізвище чи багатство.

Палкий прихильник українізації в родині Мазайлів — це Мокій. Він не лише не бажає змінювати своє українське прізвище на Мазєніна, а навпаки, намагається додати до власного прізвища ще й Квач, щоб було виключно українське прізвище.

Мока — українець в душі, а не лише на словах. Він дуже чітко і дохідливо висловлює свої думки про українізацію, дивовижно ніжно відчуває всі відтінки, усі нюанси українських слів. Наприклад, слово «бринить» він не переклав просто «звучить», а розкриває його повний зміст на прикладі багатьох словосполучень, щоб Уля зрозуміла всю красу і дивовижність української мови: орел бринить, сніжок бринить, думка бринить, спів бринить.

Мокій так упевнено доводить свої думки, що навіть зміг переконати Улю, яка згодом приєдналася до нього.

Але ж у цій п'єсі ми бачимо, що й українці можуть бути різними. Такими, наприклад, як Мокій та дядько Тарас. Вони обидва українці, але українізацію сприймають по-різному.

Мока робить усе, щоб полегшити та прискорити цей процес, а дядькові Тарасові це не подобається. Він каже: «Їхня українізація — це спосіб виявити всіх нас, українців, а тоді знищити разом, щоб і духу не було…».

Різниця між Мокієм та дядьком Тарасом у тому, що старий, хоча і за все українське, але

за таке, яке було раніше, за старі звичаї, обряди, традиції; він не хоче нічого нового.

Я гадаю, що така думка неправильна: не можна весь час залишатися на одному місці, завжди треба щось оновлювати, іти вперед, бо без нового історія залишалась би на місці.

Кожен час несе із собою властиві йому ознаки, які по-новому відтінюють старі традиції, звичаї та обряди, а не змінюють чи відкидають їх зовсім. Ніколи не можна забувати про минуле, бо це життя наших предків, власна історія.

Як висновок з усього написаного можна сказати лише одне: ми — українці, живемо в Україні, тут жили предки і будуть жити наші діти, а тому ми повинні шанувати та любити і свою країну, і свій народ, і свою мову та культуру, бо все це — наше. Як кажуть американці: «Можливо, у цій країні погана економіка, тяжке життя, багато безробітних і ще дуже багато чого поганого, але це — наша країна!». Нам треба це взяти за приклад.

Значення цього твору і сьогодні дуже велике. Він допомагає нам зрозуміти, як треба поводити себе в складний і такий суперечливий час.